

**Formularz opisu przedmiotu (formularz sylabusu) na studiach wyższych, doktoranckich,
podyplomowych i kursach kształcących**

A . Ogólny opis przedmiotu

Nazwa pola	Komentarz
Nazwa przedmiotu (w języku polskim oraz angielskim)	Opieka paliatywna; Palliative care
Jednostka oferująca przedmiot	Wydział Nauk o Zdrowiu Katedra Opieki Paliatywnej
Jednostka, dla której przedmiot jest oferowany	Pielęgniarstwo studia I° studia stacjonarne
Kod przedmiotu	1800-P3-PALIAT-S1 12000 Kod ERASMUS
Liczba punktów ECTS	Suma godzin kontaktowych 110 (30 - wykłady, 40 - zajęcia praktyczne, 40 - praktyka zawodowa, 10 - samokształcenie) Przygotowanie do egzaminu – 20 h Suma ECTS - 6
Sposób zaliczenia	Zaliczenie z oceną
Język wykładowy	Język polski
Określenie, czy przedmiot może być wielokrotnie zaliczany	Student ma prawo do wielokrotnego zaliczania w odstępach czasu pomiędzy kolejnymi zaliczeniami co najmniej 1 tygodniowymi. W przypadku nie uzyskania zaliczenia, nie ma możliwości wpisania na wyższy rok studiów i/lub przystąpienia do egzaminów kończących studia np. dyplomu pielęgniarskiego itp. Nie uzyskuje dodatkowych punktów ECTS.
Przynależność przedmiotu do grupy przedmiotów	Grupa D Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Skrócony opis przedmiotu	Opieka paliatywna to aktywna wszechstronna, całościowa opieka nad pacjentami z zaawansowaną, nieuleczalną, postępującą chorobą. Istotą opieki paliatywnej jest postępowanie objawowe. Najczęściej występującymi objawami są: ból, duszność, zaparcia, krwawienie, zmiany skórne, schorzenia jamy ustnej. Istotne znaczenie dla całościowej opieki ma także zapewnienie wsparcia psychologicznego, społecznego i duchowego (wielospecjalistyczna pomoc). Głównym celem opieki jest uzyskanie jak najlepszej jakości życia pacjentów a także rodzin, opiekunów. W trakcie realizacji

	przedmiotu studenci wykorzystują wiedzę zdobytą z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, dotychczas zrealizowanych przedmiotów klinicznych oraz pielęgniarstw. Zdobytą uprzednio wiedza jest pogłębianą oraz rozszerzana o postępowanie objawowe
Pełny opis przedmiotu	Przedmiot realizowany jest w 4 formach kształcenia: wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, samokształcenie. <u>Wykłady</u> Podczas wykładów omawiane są zagadnienia wstępne do przedmiotu – podstawowe pojęcia, przedstawiana jest organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie. Następnie omawiana jest opieka nad chorym umierającym, podstawy komunikacji, relacji interdyscyplinarnych w zespole a także z pacjentem rodziną i/lub opiekunem. Kolejnym tematem jest przedstawienie najczęściej występujących dolegliwości i objawów ze strony układu oddechowego, a także zasady leczenia p/bólowego. Podczas wykładów poruszany jest także temat zasad etycznych wobec końca życia jakimi w swoim codziennym postępowaniu musi posługiwać się nie tylko pielęgniarska ale cały zespół terapeutyczny opieki paliatywnej. <u>Zajęcia praktyczne</u> Podczas zajęć praktycznych bazując na podstawowej wiedzy teoretycznej studentów a także wiedzy zdobytej podczas dotychczasowego kształcenia ogólnego i klinicznego w ramach studiów pielęgniarstwa omawiane i wdrażane są zagadnienia i postępowania mające na celu zmniejszyć bądź całkowicie wyeliminować najczęściej występujące dolegliwości u chorych w opiece paliatywnej: ból, objawy ze strony poszczególnych układów, zmiany skórne. Omawiane są najczęściej występujące schorzenia spotykane u pacjentów w opiece paliatywnej inne niż choroba nowotworowa. Podczas zajęć praktycznych realizowane są zadania w oparciu o rolę jaką pielęgniarka pełni w zespole terapeutycznym opieki paliatywnej. <u>Praktyka zawodowa</u> Zapoznanie się z topografią oddziału, głównymi zadaniami i obowiązkami pielęgniarki. Zapoznanie z dokumentacją pielęgniarstwa oraz historią choroby pacjentów przebywających na oddziale. Wdrożenie w praktykę zdobytych wiadomości podczas wykładów i zajęć praktycznych. Stawianie diagnozy

	pielęgniarskiej, prowadzenie procesu pielęgnowania. Wypełnienie dokumentacji dotyczącej praktyki. <u>Samokształcenie</u> Student realizuje samokształcenie poprzez opracowanie i przygotowanie pracy w formie pisemnej i elektronicznej. Tematy i wymogi odnośnie prac podawane są do końca grudnia danego roku akademickiego na stronie Katedry i Zakładu Opieki Paliatywnej. Corocznie zmieniana jest tematyka prac.
Literatura	1. de Walden- Gałuszko K., Kaptacz A. Pielęgniarstwo Opieki Paliatywnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa. 2017; 2. Krajnik M., Żylicz Z., Adamczyk A. Jak działają opioidy w duszności? Polska Medycyna Paliatywna 2003, 2, 3 , 183-190 3. Pyszora A., Wójcik A., Fizjoterapia w opiece paliatywnej. Med. Pal w Praktyce 2011, T.4, Nr 4: 159-167. 4. A.Szczeklik, P.Gajewski., Interna Szczeklika 2018. Rozdział XV: Opieka paliatywna.
Efekty uczenia się	K_D.W01. wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku K_D.W02. charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia K_D.W03. wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostnow stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi K_D.W04. zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku K_D.W05. zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej K_D.W06. zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia K_D.W07. zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia

	K_D.W08. charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania K_D.W09. charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad chorym, uzależnione od jego wieku i stanu zdrowia K_D.W10. zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia K_D.W11. różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia K_D.W12. zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do podmiotu leczniczego, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia pacjenta K_D.W14. zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce) K_D.W50. zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych K_D.W51. zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego K_D.U01. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarскую, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarские oraz dokonuje ewaluacji opieki K_D.U02. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia K_D.U03. prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień K_D.U04. motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego K_D.U05. prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób K_D.U06. organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych K_D.U07. ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju
--	---

	K_D.U08. diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji K_D.U09. pobiera materiał do badań diagnostycznych K_D.U10. ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych K_D.U11. doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej K_D.U12. przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym K_D.U13. dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa K_D.U19. prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowoperystatycznej K_D.U20. rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego K_D.U21. pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną K_D.U22. prowadzi rozmowę terapeutyczną K_D.U25. prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta K_D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego K_D.U27. asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych K_D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki K_D.U29. ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe K_D.U30. tworzy warunki do godnego umierania K_D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych K_D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
--	--

	K_D.K01. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece K_D.K02. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu K_D.K03. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece K_D.K04. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych K_D.K05.przestrzega praw pacjenta K_D.K06.rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe K-D.K07.przestrzega tajemnicy zawodowej K_D.K08.współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej K_D.K09.jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta K_D.K10.przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami						
Metody i kryteria oceniania	Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną Warunki zaliczenia przedmiotu: Obowiązek uczestniczenia w wykładach Obowiązek zaliczenia samokształcenia Obowiązek zaliczenia praktyk zawodowych Obowiązek zaliczenia zajęć praktycznych Zaliczenie z oceną – pisemny – test zamknięty pojedynczego wyboru - test zawiera 30 pytań, student może uzyskać 30 punktów Minimalna ilość punktów: <table> <tr> <td>15-18 ocena 3.0</td><td>19-21 ocena 3.5</td></tr> <tr> <td>22-26 ocena 4.0</td><td>27-28 ocena 4.5</td></tr> <tr> <td>29-30 ocena 5.0</td><td></td></tr> </table>	15-18 ocena 3.0	19-21 ocena 3.5	22-26 ocena 4.0	27-28 ocena 4.5	29-30 ocena 5.0	
15-18 ocena 3.0	19-21 ocena 3.5						
22-26 ocena 4.0	27-28 ocena 4.5						
29-30 ocena 5.0							

Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Liczba godzin zaplanowanych na praktykę zawodową w ramach przedmiotu – 40 godzin. Praktyki odbywają się w Oddziale Medycyny Paliatywnej Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy oraz Hospicjum im. Popiełuszki w Bydgoszczy. Tematyka praktyk zawodowych w oddziale stacjonarnym: Zapoznanie się z topografią oddziału, głównymi zadaniami, obowiązkami pielęgniarki pracującej w oddziale opieki paliatywnej. Zapoznanie z dokumentacją pielęgniarską oraz historią choroby pacjentów przebywających na oddziale. Wdrożenie w praktykę zdobytych wiadomości podczas wykładów i zajęć praktycznych. Stawianie diagnozy pielęgniarskiej, prowadzenie procesu pielęgnowania. Zapoznanie się z pracą pielęgniarki w gabinecie zabiegowym. Wykonywanie zleceń lekarskich. Wypełnienie dokumentacji dotyczącej praktyki.
---------------------------------------	---

B. Opis cyklu przedmiotu

Nazwa pola	Komentarz
Cel dydaktyczny, w którym przedmiot jest realizowany	Pielęgniarstwo III rok studiów I°
Sposób zaliczenia przedmiotu w cyklu	Zaliczenie z oceną. Lista USOS wykłady, zajęcia praktyczne – zaliczenie, praktyka zawodowa – zaliczenie, samokształcenie - zaliczenie Obecność na zajęciach obowiązkowa.
Forma(y) i liczba godzin zajęć oraz sposoby ich zaliczenia	Wykłady – 30 godzin. Obowiązkowy udział w wykładach. Zaliczenie bez oceny. Zajęcia praktyczne – 40 godzin. Obowiązkowy udział w zajęciach praktycznych. Zaliczenie ewentualnych „wejściówek”. Zaliczenie bez oceny. Praktyka zawodowa – 40 godzin. Obowiązkowy udział w praktyce zawodowej. Praca zespołowa. Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej na bieżąco. Przedstawienie jako podsumowanie odbytych zajęć procesu pielęgnowania nad pacjentem hospicyjnym. Zaliczenie bez oceny.

	Samokształcenie – 10 godzin. Przygotowanie w formie pisemnej i elektronicznej pracy na podany temat. Zaliczenie bez oceny. Zaliczenie końcowe przedmiotu z oceną - test
Imię i nazwisko koordynatora/ów przedmiotu cyklu	mgr piel. Katarzyna Butna
Imię i nazwisko osób prowadzących grupy zajęciowe przedmiotu	dr hab. n. med. Małgorzata Krajnik, prof. UMK; dr n. o zdrowiu Anna Pyszora; lek. med. Anna Adamczyk; mgr Marta Łabuś-Centek; dr. n. med. Michał Graczyk; lek. med. Hanna Gęsińska; mgr piel. Katarzyna Butna
Atrybut (charakter) przedmiotu	Przedmiot obligatoryjny i obowiązkowy
Grupy zajęciowe z opisem i limitem miejsc w grupach	Wykłady – cały rocznik Na zajęcia praktyczne i praktykę zawodową grupy dzielone na podgrupy : zajęcia praktyczne – podgrupy max 6 osobowe; praktyka zawodowa – podgrupy max 6 osobowe; samokształcenie realizowane w podgrupach, max 6 osób
Terminy i miejsca odbywania zajęć	Wykłady: sale dydaktyczne ogólnouczelniane Zajęcia praktyczne: Katedra i Zakład Opieki Paliatywnej oraz Oddział Opieki Paliatywnej Szpital Uniwersytecki nr 1 im. A. Jurasza w Bydgoszczy

	Praktyki zawodowe: Oddział Opieki Paliatywnej Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy, Hospicjum im. Popiełuszki w Bydgoszczy.
Efekty uczenia się, zdefiniowane dla danej formy zajęć w ramach przedmiotu	Wykłady K_D.W01. wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku K_D.W02. charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia K_D.W04. zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku K_D.W14. zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce) K_D.W51. zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego K_D.U22. prowadzi rozmowę terapeutyczną K_D.U30. tworzy warunki do godnego umierania Zajęcia praktyczne K_D.W03. wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi K_D.W05. zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej

	K_D.W06. zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia K_D.W08. charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania K_D.W09. charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym, uzależnione od jego wieku i stanu zdrowia K_D.W10. zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia K_D.W12. zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do podmiotu leczniczego, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia pacjenta K_D.W50. zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych K_D.U02. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia K_D.U02. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia K_D.U03. prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień K_D.U04. motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego K_D.U08. diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji K_D.U10. ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych K_D.U11. doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej K_D.U19. prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z
--	--

	wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej K_D.U20. rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego K_D.U21. pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną K_D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego K_D.U27. asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych K_D.U29. ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe K_D.K08. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej K_D.K09. jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta K_D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownika Praktyka zawodowa K_D.W07. zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia K_D.W11. różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia K_D.U01. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki K_D.U05. prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
--	--

	K_D.U06. organizuje izolację chorych zakażenie w miejscach publicznych i w warunkach domowych K_D.U09. pobiera materiał do badań diagnostycznych K_D.U12. przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym K_D.U13. dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską K_D.U25. prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta K_D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki K_D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych K_D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza K_D.K01. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece K_D.K03. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece K_D.K04. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych K_D.K05. przestrzega praw pacjenta K_D.K06. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe K-D.K07. przestrzega tajemnicy zawodowej Samokształcenie
--	--

	K_D.K02. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu
Metody i kryteria oceniania danej formy zajęć w ramach przedmiotu	Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną – testem <u>Wykłady (zaliczenie bez oceny):</u> obowiązek uczestniczenia w wykładach. Wykładowca na bieżąco weryfikuje aktywność studenta poprzez zadawanie pytań zmuszających do kojarzenia przedstawionych podczas wykładów faktów w celu zaproponowania konkretnego postępowania np. po wykładzie dotyczącym opieki nad chorym umierającym, wykładowca pyta o ewentualne scenariusze umierania z daną jednostką chorobową. <u>Zajęcia praktyczne (zaliczenie bez oceny):</u> Student wchodząc na zajęcia praktyczne ma obowiązek zapoznać się z pozycją pierwszą literatury obowiązkowej („Pielęgniarstwo opieki paliatywnej”), strony 29-232 oraz 367-384. Wiedza studenta będzie podczas zajęć praktycznych weryfikowana na bieżąco, niezależnie od zaliczenia ewentualnej „wejściówki”, która jest zależna od prowadzącego zajęcia praktyczne i nie jest obowiązkowa. <u>Praktyka zawodowa (zaliczenie bez oceny):</u> Obowiązkowy udział w praktyce zawodowej. Praca zespołowa. Podczas praktyki zawodowej student prowadzi proces pielęgnowania pacjenta, który omawia prowadzącemu zajęcia. Zaliczenie praktyki zawodowej to uzyskanie minimum 2 punktów z poniższej oceny: Interpretacja skali oceny umiejętności 3 pkt - działania wykonywane samodzielnie zgodnie z zasadami, procedurami, algorytmami i standardami gwarantującymi wysoką jakość opieki pielęgniarstwiej. 2 pkt - działania wykonywane po ukierunkowaniu przez nauczyciela zgodnie z zasadami, procedurami,

	algorytmami i standardami, gwarantującymi wysoką jakość opieki pielęgniarzkiej; 1pkt - działania wykonywane z pomocą nauczyciela nie w pełni zgodnie z zasadami, procedurami, algorytmami i standardami, gwarantującymi wysoką jakość opieki pielęgniarzkiej; 0 pkt - działania wykonywane niezgodnie z zasadami, procedurami, algorytmami i standardami, gwarantującymi wysoką jakość opieki pielęgniarzkiej <u>Samokształcenie:</u> Ocena według: Załącznik nr 1 KRYTERIA OCENY SAMOKSZTAŁCENIA - ESEJ Uzyskanie minimum oceny dostatecznej skutkuje zaliczeniem samokształcenia Student oceniany jest także skalą weryfikacji kompetencji społecznych wg kryteriów: postawa społeczna, postawa moralna, postawa osobista co stanowi załącznik nr 2 do niniejszego sylabusu <u>Zaliczenie na ocenę przedmiotu (końcowe):</u> Test zamknięty pojedynczego wyboru, zawierający 30 pytań. Student może uzyskać 30 punktów Punktacja: 15-18 ocena 3.0 19-21 ocena 3,5 22-26 ocena 4.0 27-28 ocena 4.5 29-30 ocena 5.0 Warunkiem przystąpienia do zaliczenia końcowego przedmiotu jest uzyskanie zaliczenia wykładów, praktyki zawodowej, zajęć praktycznych i samokształcenia. <u>Zakres tematów</u> Tematyka wykładów:
--	---

	1. Wprowadzenie do opieki paliatywnej. Postępowanie w duszności i innych objawach z układu oddechowego. 2. Opieka nad chorym umierającym 3. Podstawy komunikacji 4. Zasady etyczne końca życia. 5. Ból – patofizjologia, podział, zasady leczenia, drabina analgetyczna 6. Fizjoterapia w opiece paliatywnej.
Tematyka zajęć praktycznych	1. Objawy neurologiczne w opiece paliatywnej; guzy mózgu i rdzenia, SLA 2. Leczenie bólowe w opiece paliatywnej 3. Obrzęk limfatyczny; kompleksowa terapia przeciwobrzękowa 4. Procedury fizjoterapeutyczne w opiece paliatywnej 5. Elementy psychologii w codziennej pracy pielęgniarki w opiece paliatywnej 6. Elementy komunikacji z pacjentem oraz rodziną pacjenta objętego opieką paliatywną 7. Duchowość medycynie 8. Rola i zadania pielęgniarki w opiece paliatywnej 9. Zmiany skórne występujące u pacjentów objętych opieką paliatywną (skóra sucha, odleżyny, owrzodzenia nowotworowe) – postępowanie pielęgniarskie 10. Schorzenia jamy ustnej w opiece paliatywnej – postępowanie pielęgniarskie 11. Opieka pielęgniarska nad pacjentem objętym opieką paliatywną żywionym do- i pozajelitowo 12. Pielęgnowanie pacjenta z przetokami 13. Rola pielęgniarki w leczeniu objawowym 14. Opieka pielęgniarska i wentylacyjna nad pacjentem z SLA
Tematyka praktyk zawodowych:	Zapoznanie się z topografią oddziału, głównymi zadaniami, obowiązkami pielęgniarki.

	Zapoznanie z dokumentacją pielęgniarstwa oraz historią choroby. Wdrożenie w praktykę zdobytych wiadomości podczas wykładów i zajęć praktycznych. Stawianie diagnozy pielęgniarstwa, prowadzenie procesu pielęgnowania. Wypełnienie dokumentacji dotyczącej praktyki.
Samokształcenie	Student realizuje samokształcenie poprzez opracowanie i przygotowanie pracy w formie pisemnej i elektronicznej. Tematy i wymogi odnośnie prac podawane są do końca grudnia danego roku akademickiego na stronie Katedry i Zakładu Opieki Paliatywnej. Corocznie zmieniana jest tematyka prac.
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny Wykład problemowy Pokaz Metoda studium przypadków, Praca w małych grupach, metoda zajęć praktycznych, Gry dydaktyczne: burza mózgów, metoda sytuacyjna i symulacyjna
Literatura	Jak w A.

Załącznik 1

KRYTERIA OCENY SAMOKSZTAŁCENIA - ESEJ

ELEMENTY OCENY ESEJU	BRAK ZALICZENIA	DOSTATECZNY	DOBRY BARDZO	DOBRY
Wykazanie wiedzy i zrozumienie tematu	Student nie wykazał się wiedzą i zrozumieniem tematu	Student w stopniu dostatecznym wykazał się wiedzą i zrozumieniem tematu	Student w stopniu dobrym wykazał się wiedzą i zrozumieniem tematu	Student w stopniu bardzo dobrym wykazał się wiedzą i zrozumieniem tematu

Zgodność sformułowanych poglądów ze stanem wiedzy pielęgniarskiej oraz wiedzy zawartej w naukach o zdrowiu	Student formułuje poglądy niezgodne ze stanem wiedzy pielęgniarskiej oraz wiedzy zawartej w naukach o zdrowiu	Student w stopniu dostatecznym formułuje poglądy zgodne ze stanem wiedzy pielęgniarskiej oraz wiedzy zawartej w naukach o zdrowiu	Student w stopniu dobrym formułuje poglądy zgodne ze stanem wiedzy pielęgniarskiej oraz wiedzy zawartej w naukach o zdrowiu	Student w stopniu bardzo dobrym formułuje poglądy zgodne ze stanem wiedzy pielęgniarskiej oraz wiedzy zawartej w naukach o zdrowiu
Niezależność i oryginalność myślenia, umiejętność analizy literatury, właściwe cytowanie autorów	Student w sposób nieprawidłowy wykorzystuje i interpretuje literaturę	Student w sposób dostateczny wykorzystuje i interpretuje literaturę	Student dobrze wykorzystuje i interpretuje literaturę	Student bardzo dobrze wykorzystuje i interpretuje literaturę
Logiczny układ treści, plan eseju, osobista refleksja	Brak logicznego układu treści, planu pracy eseju i osobistej refleksji	Układ pracy i zawarte treści logiczne, brak osobistej refleksji	Układ pracy i zawarte treści logiczne, zawarte elementy osobistej refleksji	Układ pracy i zawarte treści logiczne, wyczerpujące elementy osobistej refleksji
Dobór literatury i poprawny jej zapis	Literatura dobrana i zapisana w sposób nieprawidłowy	Literatura dobrana w sposób niepełny zapisana w sposób prawidłowy	Literatura dobrana i zapisana w sposób prawidłowy	Literatura dobrana wyczerpująco i zapisana w sposób prawidłowy

Załącznik nr 2

Skala weryfikacji Kompetencji społecznych

Kompetencje społeczne	5bardzo dobre	4dobre	3dostateczne	4niedosteczne
POSTAWA SPOŁCZENA	praca w grupie jest samodzielna,	praca grupowa jest wyrazista	brak wpływu na rozwój pracy grupy, ale jest	brak umiejętności pracy w grupie

	nowatorska i rozwijająca - wzajemne oddziaływanie jest uważne, rozumne, empatyczne, naprowadzające i wspierające	- wzajemne oddziaływanie jest uważne, rozumne, empatyczne, naprowadzające i wspierające	zauważalna umiejętność działania w grupie - wzajemne oddziaływanie jest zazwyczaj uważne, rozumne, naprowadzające i wspierające	- niezdolność do uważnego i rozumnego wzajemnego oddziaływania, i do postaw wspierających i naprowadzających
POSTAWA MORALNA	etyka zawodowa i osobiste zrozumienie kształtuje działania, rozwiązywanie problemów i rozwój zawodowy - działanie jest odpowiedzialne i odpowiednio umotywowane	etyka zawodowa i osobiste zrozumienie kształtuje działania, rozwiązywanie problemów - działanie jest umotywowane i odpowiedzialne	zawodowa etyka kształtuje działania i rozwiązywanie problemów - działanie jest odpowiedzialne i solidne, traktowanie pacjenta odpowiednie	zawodowa etyka mało znana - działanie jest nieodpowiedzialne i/ niesolidne, pacjent nie jest respektowany, bezosobowość i oziębłość
POSTAWA OSOBISTA	działania są kształtowane przez stały rozwój osobisty, wyszukiwanie informacji i kreatywność - ewaluacja jest naturalną częścią działania - działania są elastyczne, samodzielne i zdecydowane	- działania są kształtowane przez stały rozwój osobisty i wyszukiwanie informacji - ewaluacja jest częścią działania - działania są elastyczne i samodzielne	działania pokazują chęć rozwoju osobistego i pracy - braki w ewaluacji - działania pokazują brak elastyczności, zależność i nieśmiałość	- braki w ewaluacji - działania pokazują brak elastyczności, zależność i nieśmiałość